

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izmiki nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati na avstro-ogrske dežele za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za jeden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za jeden mesec 1 K 90 h. Za pošiljanje na dom računa se za vse leto 2 K. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne osira. — Za oznanila plačuje se od štiritopne petit-vrste po 12 h, če se oznanilo jedenkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravištvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnništvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34. — „Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Naprednim volilcem v mestih in trgih!

Na podlagi soglasnega nasveta in sklepa Vaših zaupnih mož priporočamo Vam, da pri deželnozborski volitvi, določeni na **19. septembra t. l.** oddaste svoje glasove složni in jedini sledečim kandidatom narodno-napredne stranke. Ti so:

1. Za deželno stolno mesto **Ljubljana:**

Peter Grasselli

ravnatelj užit. urada in hišni posestnik.

Ivan Hribar

mestni župan in ravnatelj „Banke Slavije“.

2. Za **Idrijo:**

dr. Danilo Majaron

odvetnik in predsednik odvet. zbornice v Ljubljani.

3. Za **Kranj** in **Škofjo-Loko:**

Ciril Pirc

trгоvec in posestnik v Kranju.

4. Za **Trzin, Radovljico** in **Kamnik:**

dr. Andrej Ferjančič

državni poslanec in deželnozborski svetnik v Ljubljani.

5. Za **Postojno, Vrhniko** in **Lož:**

Fran Arko

posestnik v Postojni.

6. Za **Novo mesto, Višnje Goro, Črnomelj, Metliko, Kostanjevico** in **Krško:**

dr. Ivan Tavčar

državni poslanec in odvetnik v Ljubljani.

Možje volilci! Ako pomagate do izvolitve in zmage tem somišljenikom, potem bodo opravičene želje in težave meščanskega stanu v deželnem zboru dostojno in zanesljivo zastopane; zakaj vsi ti možje so slovesno obljubili, da bodo z gorečnostjo delovali za boljšo bodočnost naših mest v smislu programa narodno napredne stranke, soglasno sprejetega na shodu zaupnih mož dne 18. julija t. l. Ta program pa Vam je znan. Pošten je, kakor je poštena naša stranka.

Zategadelj se ne strašite laži in obrekovanj, s katerimi nas sleherni dan obsiplje gospodstva željna klerikalna svojat. Pregarjanja je bila na svetu še vsaka poštena stvar. Pogumno torej v boj, slovenski možje, za svobodo in vsestranski napredek naroda. Vsak glas, oddan za naše kandidate, bo pomenil korak naprej na poti poštene zmage, poštene stvari.

V Ljubljani, dne 14. septembra 1901.

Izvrševalni odbor narodno-napredne stranke.

LISTEK.

Sad greha.

Drama v štirih dejanjih. Spisal Engelbert Gangl. — Slovanska knjižnica snopič 102—103—104. Tiskala in založila „Goriška tiskarna“ A. Gabršček. (Dalje.)

Zadnje dejanje: Pri Taševih večerjajo. Le Klemenčiča in Celine ni. Župnik Bregar hoče najprej spraviti mater in hčer, potem pa povedati, da sta Franc in Pavlina brat in sestra. Ali Pavlina, ki se je upijala, začne razgrajati in zmerjati svojo mater: »... Živa kazen sem Vam, živ, glasan, kričeč opomin! ... Jaz ne poznam matere. Jaz je nisem nikdar poznala! In to me je bolelo, ko sem gledala sto in sto srečnih hčer, ki so se z najiskrenejšo ljubeznijo oklepale svojih mater, ko sem gledala sto in sto ljubečih mater, ki so se z vso nežnostjo oklepale svojih hčer! ... O, nekdo je grešil nad menoj, nekdo je strašno grešil nad menoj! ... Gospa mati, sad greha! Ta greh se me drži kot gobe! ... A zakaj moram trpeti ravno jaz? Ali sem bila jaz česa kriva? ... V meni niste vzgojili sodbe, ki loči dobro od slabega, greh od kreposti. Saj sem gledala greh, ki je slavil svoje orgije, in gledala sem krepost, ki je umirala (Kje? Kdaj?) ... Vi ste me umorili, umorili!« (S čim? Kako?)

Tako kriči nesramna lažnjivka, prešestnica in morilka Pavlina nad svojo bolno materjo, misleča, da se s tem »maščuje«!!!

Tedaj pride povedat dekla Mina, katero so poslali po zdravnika, ker boli Taševko srce, da je Klemenčičeva mati umrla.

In v tem hipu stopi v sobo tudi profesor Celina, ki prinese Klemenčičevo poslednje pismo, nekaj denarja in vest, da se je Klemenčič obesil.

Pavlina objame Franca, češ: Ali vidiš, kaj so napravili (??) iz tvoje Pavline? Ali ti to vidiš, in ali še maraš za-me, za tako Pavlino? (Strastno se ga oklene.)

Franc (jo poljubi.) Pavlina!

Taševa. Stran, stran, stran!

Bregar (naglo stopi med oba in ju razdruži.) Za Boga, narazen! To bi bil (!) greh!

Pavlina. Jaz ne poznam greha!

Bregar.

Pa to je sodomski greh! ... Sestra! (Sklene roke.) O, čuj, sestra!

Taševa (vsa izmučena, trepetajoča.) Pavlina, Franc, Franc — je — Franc je ... moj ... moj ... sin! (Sede.)

Pavlina (odsakoči.) Ha?

Franc (potr.) Kaj?

Bregar. Da! Franc je tvoj brat, Pavlina!

Pavlina. O, ve živali!

Bregar

(stopi k Francu.) Franc ... vse ti povem!

Franc.

Zakaj ste molčali?

Pavlina.

Dà, živali ste! In Vi tudi, mati! In jaz bom tudi, mati! O, sramota, o stud, o gnus!

In Taševko udari na jezik kap, da jeclja kot dete, Pavlina kriči nad njo dalje, Taševko pa udari kap še enkrat, a to pot — do mrtva ...

Zastor pade, et vos plaudite, amici!

Ali težko se bo našel celo med Ganglovimi prijatelji kdo, ki bi hotel ploskati ... No, dandanes je končno vse mogoče!

Jaz pa mu ploskati ne morem. Nad vso dramo visi velikanski vprašaj. Nič ni motivirano, nič neobhodna posledica preddejanja, a vse prisiljeno, brutalno prisiljeno! Vlačuge govore poetične fraze, sleparji deklamirajo o vesti, propalci o poštenju in oni, ki bi zaslužili, da se jim naloži štirikrat po 25, govore o maščevanju. Ta tragedija bi bila komična, če bi ne bila toli strašen, uprav anarhističen atentat na dober okus. Kje naj iščem občinstva, ki bi take drame ne sprejelo z gnillimi jajci? Odkod vzeti igralci in igralcev, ki se ne bi sramovali igrati takih vlog? — Trezen in omikan človek v gledališču takih ostudnostij, kakoršne so nakupičene v tej »drami«, pač ne prenese!

Gangl je hotel v dramski obliki prikazati idejo, da greh rodi greh, ali kakor pravi pesnik: »Das ist der Fluch

der bösen That, dass sie fortzeugend Böses muss gebären!« To je vodilna misel drame. Atavizem greha in njega posledice je hotel pokazati pisatelj, ali Pavlina, kakor jo riše avtor, ni bestija radi krvi, katero je dobila iz svoje podle matere in iz svojega pijanskega očeta, nego — to vsaj naglaša Gangl opetovano — iz same maščevalnosti. Pavlina trdi vedno, da jo je mati uničila, pogubila. Ali to ni resnica. Mati je ni ljubila, vendar pa jo je dala v zavod, kjer se je izobrazila. Nič slabega ni videla Pavlina pri svoji že ostareli materi, nego o vsem grdem v njenem življenju je slišala le pripovedovati. In mati je ni gonila v prostitucijo, nego je sklenila to Pavlina sama, brez nepremagljive sile in še predno se je spoznala s Klemenčičem, ki bi jo bil rad rešil ter ji ustanovil na Dunaju lepo in mirno življenje. Pavlina se torej prostituira iz same kljubovalnosti in maščevalnosti. Kaj hoče doseči s tem? Uničiti, pogubiti hoče svojo mater s tem, da požene v smrt lastnega soproga in pospeši smrt njegove stare matere. Čudno maščevanje in čudno uničevanje! Pa saj pravi končno Gangl sam, da Taševka vzlic tema dvema zločinoma Pavline ni umrla, nego jo je zadela kap šele tedaj, ko je izvedela, da sta Franc in Pavlina, brat in sestra, grešila in da je Pavlina končno menda celo — mati. To dejstvo pa ni nameravano, nego slučajno. Maščevalnost se torej nikakor ni obnesla Pavlini, kajti Taševka je poginila šele takrat, ko sta izvedela brat in sestra neznano jima tajnost. (Konec prih.)

Volilno gibanje.

Shod v Ljubljani.

Včeraj zvečer se je vršil v »Mestnem domu« pod predsedstvom dr. Tavčarja volilni shod, na katerem sta se predstavila kandidata narodno-napredne stranke, ravnatelj Grasselli in župan Hribar. Shod katerega, se je udeležilo kacic 300 volilcev, je z burnim odobravanjem sledil izvajanjem obeh govornikov in z navdušenjem ter soglasno sprejel njiju kandidaturi. Govore priobčimo jutri.

Tavčarjev shod v Metliki.

V nedeljo, dne 15. t. m., je sklical gosp. dr. Ivan Tavčar v Metliki volilni shod. Ob določeni uri so bili čitalnični prostori natlačeno polni zavednih in naprednih volilcev. Bilo jih je okrog 200. Proštija in vitez nemškega reda, Vukšinič, se nista udeležila shoda. Upadel jima je pogum. Greben jima sicer raste, pa le bolj naskrivnem — kadar sta sama med seboj, pa z njima trohica konsumarjev — sicer pa nimata poguma. In to je križ, če nima človek poguma!

Našim je bilo žal, da ni bilo črnu hov. Rekli so: »Bilo bi vsaj malo komedije kakor zadnjič pri Plantanovem shodu.«

Tako pa smo zborovali lepo in dostojno. Zdajpazdaj je bilo tudi hrupno, kadar je namreč vzkipele navdušenje.

Mestni župan, g. Fran Jutraž, je s toplimi besedami pozdravil g. kandidata ter ga pozval, naj razvije volilcem svoj program.

Gosp. dr. Ivan Tavčar, aklamiran s ploskanjem in živio-klici, je potem obširno govoril o političnih in družini razmerah v deželi.

Razume se, da so pazni poslušalci na mnogih mestih udarili v burno pritrdjevanje ter zlasti koncem govora dolgo in glasno ploskali.

Gospod župan Jutraž je potem zahvalil g. dr. Tavčarja za razviti program ter pozval navzoče, da se naj oglasi tisti, ki želi od gospoda kandidata kaj izvedeti.

Gosp. notar Globočnik je predlagal, naj se da kandidatura dr. Tavčarja na glasovanje. Vzdignile so se vse roke, in tako je bila kandidatura gosp. dr. Iv. Tavčarja jednoglasno sprejeta.

Gosp. Trček je povedal, da je pisala novomeška obrtna zadruga metliški ter jo prosila, naj dela za izvolitev Košičkovo. Govornik se izjavlja v imenu metliških obrtnikov, trdeč, da bodo vsi do zadnjega volili dr. Tavčarja, a ne nespособnega Košička. Nadalje omenja govornik, kako zlorablja metliški duhovnik leco. V cerkvi se ne sliši več božje besede, s političnimi govori se oskrinja hiša božja. Njegov sinček je pritekel zjutraj domov od maše, kliče: »Jej, ate! Kak čudno govorijo v cerkvi. Nič od Matere božje, samo od nekakšne politike!« S tem se demoralizuje mladina, ugonablja ugled lece, tira vero v propast. Predlaga resolucijo: Vtikanje cerkvene oblasti v politiko in zlorabljenje lece in izpovednice naj se zakonito kaznuje.

Ta resolucija je bila sprejeta jednoglasno.

Potem je govoril g. Janko Hranilovič ter je v imenu metliških trgovcev naslikal v jedrnatem, krepkem govoru njih kritični položaj. Ob nedeljah in praznikih, ko pride največ kmetskega ljudstva v mesto, da se preskrbi za teden dni z vsem potrebnim, takrat morajo biti zaprte prodajalnice, in ubogi trgovec ne proda nič. To je zasluga klerikalcev, ki so hoteli že z metliškimi konzumi odjesti trgovcem kruh. Gospoda kandidata prosil, naj deluje za odpravo te kričeče krivice, saj so bili tudi prejšnje čase ljudje zveličani, četudi so imeli ob nedeljah zjutraj prodajalnice odprte. Zakaj, če odpira pošten trgovec, ki se bori za svoj in svoje družine obstanek, vrata svoje prodajalnice, takrat mu gospod Bog gotovo ne zapira nebeskih vrat.

Ko je obljubil dr. Tavčar, da bo na vsak način izposloval, da bodo smeli imeti metliški trgovci med veliko mašo odprte prodajalnice, je zaključil gospod Jutraž shod s pozivom, da naj pridejo vsi do zadnjega dne 19. t. m. na volišče ter naj oddajo listke z imenom: Dr. Ivan Tavčar!

Volilci so ostali ob svojem kandidatu še dolgo potem zbrani v veselih pogovorih. Pred hišo je svirala mestna godba, v dvorani pa se je vrstila napitnica za napitnico. Govorili so gg. župan Jutraž, notar Globočnik, v imenu Črnomalcev Šetina, nadučitelj Burnik. i. t. d.

Ko se je odpravil dr. Tavčar na pot, so ga spremili volilci do voza, pa so mu še pred odhodom dvigali kozarec na zdravje. To je lepa navada poštenih Belokranjcev! Pa tudi v četrtek se bodo radovali, ko bo zopet izvoljen on, ki je naš in za nas — dr. Ivan Tavčar! Takrat bodo v prošnji in Komendi pa v hirajočem konzumu zopet obupno žalostni!

Iz Novegamesta, 16. septembra.

Na našega klerikalnega kandidata Josipa Košička delajo se pri nas dovtipi, kakor svoj čas v Ljubljani na Kunčiča. Vsak »kako dobro pogruntal«. Neki pošten in resen obrtnik je rekel: »Kartajzer Pepe je toliko za poslanca, kakor Pečnika (starinoslovca) hrbet.« Neki drugi meščan je rekel: »Pustite »Grüss Gott-a« (Košička) naj trpi »an Durchfall«, saj se je že v Pleterjih na to navadil.« (V Pleterjih je užival Košiček grozno zaupanje in dali so mu gospodje ne malo zaslužiti, ker je pa preveč strokovnjaško nastopal, izučil je Kartajzerske inženirje in rekli so mu lepega dne: »Hvala, Pepe — bomo zanaprej že sami to težavno delo vodili — njega pa prav častno nagradili, ako ne napodili.) Tudi se tukaj zelo dvomi, da bi Košiček zamogel kot poslanec s Šuštersičem obljubljeno obstrukcijo delati, ker ima »Mundspierre«, za kar so ga že od vojakov (bil je »meskontar«) odslovili.

Ako bi bil finančnemu odseku v deželni zboru pridržen, pa tudi ne vem, kako bi šlo, kajti še kot bivši ravnatelj tukajšnje godbe je kljub velikokratnemu pobiranju po mestu, (a ne samo pri »neodvisnih« obrtnikih, tudi pri družini obrtnikih je prispevke rad pobiral in niti družini stanov ni preziral, še uradniški goldinarji so mu dišali, a jo je temeljito v dolgove za par sto kron zavozil. Ko si ni znal več pomagati, je pa vso stvar, knjige z dolгови, prav nečastno po svojem učencu, sedanjem godbenem ravnatelju, s prazno kaso poslal in učencu zapovedal z besedami: »Ako ne bodo hoteli prevzeti, pa na cesto vrži.« — Vidite, meščani, sosebno vi od garde, ali ni to mož, ki je vsega zaupanja vreden? Gotovo je to zelo priporočljivo, a tega niso dali ti »neodvisni« Frančiči v oklic. No, pa kaj bi še dalje o tem Kunčiču II. pisarili! Padel bode tako ali tako in ostal bode Lapajne II. Sramota pa za vas, novomeške obrtnike, kateri se daste tako nesramno zlorabljati od klerikalne, z žlindro omadeževane stranke.

Poglejte se in vzemite si v izglede može obrtnike iz Metlike in Črnomlja, kateri niti odgovora Vaši za drugi ne dajo, ker se sramujejo s takimi ljudmi občevati, kakor so vaši sedanji voditelji. Ali vas, novomeške obrtnike, ne boli, da se vas, kateri ste v glavnem mestu Dolenjske, drugi soobrniki sramujejo, ker se daste od taci ljudi voditi? Ali ste res tako potrebni zastonj pijače? Daleč smo prišli! Kar je vas pa značajnih obrtnikov, znebite se iz vašega taborja — od Judeževih grošev — podkupljenih pijavk, zapeljivcev, ter postavite za voditelje može značajnejše, ne pa »lačenbergerje«. Na dan volitve videli bomo, koliko značajnih obrtnikov ima še Dolenjska metropola.

Kako Koblar lovi volilce.

Že zadnjo soboto smo poročali, kako preti kandidat Koblar volilcem z bojkotom in konsumom. V ilustracijo podamo še naslednjo resnično dogodbo. Ko je minoli teden neki kranjski trgovec imel pri Koblarju opraviti, ga je le-ta, ko sta dotično zadevo dogovorila, začel nagovarjati, da naj bi njega volil. Trgovec mu je čisto mirno odgovoril, da ni bil še nikdar mnenja, njega voliti. Ta jasni in odločni odgovor je Koblarja frapiral in vprašal je, zakaj ne. Trgovec pa mu je na to svoje stališče razjasnil takole: »Vi, gospod dekan, ste kandidat klerikalne stranke, tiste stranke, ki po deželi ustanavlja konsumna društva in s tem nas trgovce uničuje;

lahko razumete toraj, da Vas kot trgovec ne morem voliti; če pridete do moči, boste gotovo tudi v Kranju osnovali konsumno društvo in zato Vas raje ne bom volil.« Koblar pa se je na to odrezal in zagrozil: »Ravno nasprotno, če bom izvoljen, ne bom ustanovil konsumnega društva, sicer pa ga bom prav gotovo; svetujem Vam toraj, da me volite, saj lahko tako napravite, da ne bo nihče vedel.« Toda tudi ta grožnja ni pomagala in trgovec je kandidatu Koblarju v brk povedal, da naj se nikar ne trudi, in da bo v četrtek padel, kakor je dolg.

V Ljubljani, 17. septembra.

Sestanki zunanjih ministrov.

Listi poročajo, da se snidejo v kratkem voditelji zunanjih ministrstev trozveze. Ruski zunanji minister Lamsdorff pa se snide v Benetkah z italijanskim ministrom Prinettijem. Oficijozni listi te vesti niso prerekli.

Sestanek Viljema II. in Nikolaja II.

V Gdanskem je minil. Car se je udeležil ondodnih pomorskih manevrov, nekaterih dinerjev, a svoje ladje oziroma morja ni zapustil ter ni niti jedenkrat stopil na nemška tla. Nemški listi se delajo zategadelj razžaljene ter ne verjamejo, da bi car ne bil prišel na suho iz jedinega vzroka, ker se je bal anarhistov. Zatrjujejo, da je to storil le radi Francozov, ki bodo imeli carja v svoji sredi na kopnem v Rheimsu, Compiègne in v Parizu. Ali vendar je bil ta sestanek na mokrem velevažen. Tako je vsaj zatrjeval nemški cesar v svojem govoru, katerega je imel po odhodu carja v Kiel, na trgu v Gdanskem. Cesar je dejal, da je neomajno prepričan, da ostane evropski mir narodom še dolgo časa ohranjen. »National Zeitung« je prinesla oficijozno noto, ki pravi: Slovo carjevo od cesarja Viljema je bilo prav tako prisrčno kakor je bil iskren ves tek sestanka ter popolen dokaz o tradicionalno prijateljskem razmerju obeh vladarjev. Tudi razgovor nemškega kancelarja, grofa Bülowa, z ruskim zunanjim ministrom grofom Lamsdorffom je pokazal popolno skladnost o mirovnem značaju splošne politike obeh vlad. Razmerje med obema državama je dobro in zaupljivo. Tudi ruski listi so z vspehom tega sestanka prav zadovoljni.

Vojna v Južni Afriki.

Zastopniki Transvaala in Oranja so se obrnili do mirovnega razsodišča v Haagu. Ali Buri ne prosijo miru, nego hočejo, da razsodišče konstatuje, kdo izmed borečih se dveh strank ima pravo stališče, da dožene, ali so Buri storili kaj proti vojnim zakonom in ali so sploh kaj pregrešili, radi česar zaslužijo, da se jim vzame sedaj neodvisnost. Buri odklanjajo vso odgovornost radi te vojne, dokazujejo, da so vedno pripravljene, skleniti mir ter odreči se celo svoji neodvisnosti, ako ima Anglija do njih dežel vsaj nekoliko pravice. Ali uničiti in oropati kar brez povoda se ne dajo. Dejstvo torej, da so se Buri obrnili do mednarodnega razsodišča v Haagu, je nov dokaz, da so Buri miroljuben, diplomatski in prebrisan narod. Simpatije Evrope so se radi tega do Burov le povečale! Angleži preganjajo sedaj najodličnejše može radi veleizdajstva in vohunstva, a vse zato, da bi svet spoznal, da imajo res težko stališče, ter da vendarle vseh neuspehov ni kriva nesposobnost vojnega vodstva, nego izdajalstvo in vohunstvo Burov in Afrikanerjev. Parlament na Kapu se snide baje 26. novembra, če ne bo dotlej zopet preložen. Potemtakem mislijo Angleži, da pred novembrom vojna ne bo končana.

Dopisi.

Iz Črnega Grabna, 16. sept. Rad verujem, da se je po vsi naši domovini bila bitka za deželnozborske volitve tako, kakor smo dosedaj bili navajeni le čitati v časnikih o Španiji ali Ameriki, a tako strastno in — neumno menda nikjer kakor pri nas v Črnem grabnu, v okolišju nam iz »Rokovnjačev« dobro znanega Kolovca, grajščine gospoda Srečka Stare-ta. Navedem le eden slučaj:

Po volitvi par dni prišli so v neko gostilno ob državni cesti starešinci neke gorske občine (Zlatopolje) najbližnji sosedje Kolovške grajščine, kateri pa so

polnoštevilno in soglasno volili odpadico, pri nas pod imenom »Šolski« znanega klerikalnega Mejača.

Vprašani, kako je bilo to mogoče, da niso volili Kolovškega gospoda Stare ta, katerega vsi dobro poznajo in kateri je njim že toliko dobrega storil, so odgovorili, da si nikakor niso upali voliti drugače, da bi pa bili, ako bi bila volitev prosta soglasno volili Kolovškega gospoda in nihče Šolskega, katerega nihče ne pozna. Res usmiljenja vredni so bili ti poštenjaki viditi, kako hudo jim je bilo voliti proti svojemu prepričanju.

A to ni bilo samo v tej gorskeji občini, to se je v celem, sodnem okraju, posebno v obližju Kolovca vršilo. Vsi so bili odločnega mnenja, da je Kolovski gospod najspособnejši zastopnik okraja, a vprijeti se duhovnikom nikakor niso upali ali mogli. Ta črna garda jim je bila noč in dan za petami. Ene strašili so duhovniki s hudičem in ognjem, druge so napajali s tirolskim petijotom. Vsako sredstvo je bilo dobro. A kaj pa po volitvi? Vsi skesani in zgrevani si ne upajo človeku v obraz pogledati in samo jeden glas se sliši v celem okraju: Oj, zakaj niso volitve proste! Ko bi mi bili smeli voliti po svojem prepričanju, bi Šolski ne bil dobil niti borih 232 glasov, kar jih je sedaj dobil Stare, katerega ves okraj čisla in spoštuje.

Vi gospodje v talarjih, navedite najmanjšo pičico nemoralnosti o gospodu Staretu! Ali ni vzoren gospodar? Ali njegove sposobnosti ne nadkriljujejo za 100%, Mejača.

Okoličani Kolovške grajščine, ali ste tako hitro pozabili, da ste skoraj 30 let uživali toliko dobrot s Kolovške »gmajne«? Ali ni ena sosedna vzorna vas skoraj obogatela na Kolovcu? Ali je že šel kdo prazen z Kolovca? Gospodu Staretu bi pa svetovali, naj vrne šilo za ognilo.

Gospodje v farovžih, zakaj se pa niste upali spraviti tudi nad tukajšnje uradnike? Kajne, grozdje je prekislo? Še črhniti se niste upali. Vi greste le nad nerazsodno maso zato je pa baje v občini Lukovica in Prevoje dobil Šolski bore malo glasov in je le vsled skupaj ztlačenihih štirih občin dobil večino.

Katerega volica danes vprašaj, kako mu je bilo mogoče tako neumno voliti; vsakdo reče: I kaj sem pa hotel, ko mi gospod in baba nista odlegla, človek bi že enkrat rad imel mir, no pa sem mislil, saj moj glas tako nič ne izda: Prijatelj počakaj, eden glas izgubljen, vse izgubljeno.

Z Blok, 16. septembra. Na dan volitve se je agitator klerikalne stranke, Jurij Klančar, dimnikar v Novivasi, kateri je menda pozabil, da ima večino zaslužka od narodnih volilcev, jako trudil in bolj dvomljive volilce narodne stranke nagovarjal, da naj Kreka in Drobniča volijo. Res se mu je — tudi posrečilo več volilcev pregovoriti, katerim je glasovnice podpisoval. Ker pa on ni posebno spreten v pisavi, jih je vodil k poštni opravilnici, da je pomagala listke oziroma glasovnice prepisavati. Ko so volici narodne stranke to izvedeli, so ga takoj po volitvi dobro poplačali. Ker je zraven tega še toliko predrzen bil, da je bil šel v gostilno, kjer je bilo polno narodnih volilcev, so ti hitro sklenili, da se mora moža razkužiti, češ, mož se je pri vstopu v gostilno od liberalcev okužil. Dobila se je hitro velika posoda smrdljive vode, in ko je mož iz gostilne odhajal, se je taista menda mehanično v veži na njegovo glavo razlila, da je smrdelo veliko dalje, kot od hrvaških kozlov. Pa Klančar vse eno ni bil še pri volji domov iti, le po dolgem prigovarjanju svoje žene in ko mu je obljubila, da ga vse eno jako ljubi, če prav pošteno neprijeten duh od njega prihaja, šele potem se je udal in sta jo po vrlih domov odpihala, kjer še na plačilo od klerikalne stranke za svoje trudapolno delo čaka.

Iz Belekrasne 13. sept. Vsled najhujšega terorizma od strani naše duhovščine, odpovedujoče prejemanje sv. birme in sv. krsta liberalcem, vsled hujskanja v spovednici in mešetarjenja raz leco je propal naš najvrednejši in najspособnejši kandidat g. Šetina. Duhovniki so zadnji dan in noč lazili od hiše do hiše kakor besni derviši, terorizujoč zlasti zakonske žene

na najinfamnejši način, ter popisovali glasovnice za starega onemoglega Pfeiferja, črtajoč ime našega, že napisanega kandidata. Volili so mej drugim Pfeiferja tudi hudodelci, nečistniki in mlečozobi fantje za odsotne brate, da, neki slinasti kaplanček se je osmelil celo, kakor se pripoveduje, polastiti se glasovnice, glaseče se na našega kandidata — v odsotnosti lastnikov!! In kaj je krivo, da je propal naš delavni in za narod vneti kandidat? Jedino to, ker ni pri klerikalni stranki, ker je zaveden in se ne da komandirati od mlečnih (laži-) maziljencev. Boj je bil silovit, dočim smo mi le s fino besedo in taktno postopali, bruhali so »čestiti« g. rimskokatoliški duhovniki kot oznanjevalci ljubezni in miru najostudnejše izraze in grožnje, kakoršnih ne bi prisojali niti najslabšim, povse propalim barabam. Ali 410 zavednih in naprednih volilcev bode kot seme kmalu rodilo dober sad. Vsekakor se kaže v Belikrajini napredek, in onih 410 jekleno naprednih mož je 410 jeklenih naših agitatorjev!

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 17. septembra.

— **Osebnosti.** Gospod Josip Reisner je imenovan suplantom na državni gimnaziji v VIII. okraju na Dunaju.

— **Klerikalna abstinenca.** Sinočni »Slovenec« prijavlja naznanilo klerikalnega volilnega odbora, da klerikalci za mestna volilna okraja Vrhniko-Postojna-Lož in Kočevje-Ribnica ne postavijo kandidatov. Zajedno se zaukaže stroga abstinenca pod kontrolo. Ta je pa dobra! Pod kontrolo! Zdaj so torej klerikalci tudi mestne svoje pristaše vzeli tako pod kontrolo, kakor svoje koštrune po deželi. Tudi mestne volilce klerikalne stranke so torej vzeli v dresuro in jih začeli komandirati, kakor hribovske analfabete. Ta je res jako dobra in kaže, za kako nezavedne in brez značajne imajo klerikalci svoje mestne volilce.

— **Volitve in Nemci.** Včeraj zvečer je imela nemška stranka v ljubljanski kazini volilni shod. Sklenilo se je, da se stranka v Ljubljani ne udeleži volitve v dež. zbor.

— **Koblar o meščanstvu.** Kake nazore ima dekan Koblar o meščanskih stanovih, to je razvideti iz njegovega »Slovenskega Lista«. Kako je v tem svojem listu sramotil te meščanske stanove! Naj navedemo samo jeden izged, na kateri smo v naglici naleteli. »Slovenski List« piše v št. 3. letošnjega leta: »Ta inteligenca, to trgovstvo, ki se štuli v ospredje in hoče vladati narod in brani svoje krivične privilegije, ki pa ne gane z mazincem, ko se gre za našo pravdo, zasluži naše zaničevanje. Proč z njihovimi privilegiji!« — Ta isti človek, ki na tak način sramotil trgovski stan, tudi drugim meščanskim stanovom ni prizanašal. Kolikrat je grdil in psoval obrtnike, zlasti gostilničarje, kolikrat je pljuval na uradništvo, na pr. v »Slovenskem Listu« št. 1. letošnjega leta, kjer se je spravil nad penzije kancelistov — in ta človek se upa sedaj ponujati se kot kandidat meščanom, v tem, ko ga njegova lastna stranka ni smatrala vrednim, da bi ga kandidirala v kmetskih občinah.

— **Klerikalci v Kamniku** so imeli, v nedeljo shod, na katerem se je pokazal cvet kamniškega meščanstva, cvet, kateri je vzrastel na sleparski Šusteršičevi žlindri, cvet, obstoječ iz kakih 25 do 30 smrdečih peresc. Smrad, kateri se je valil iz ust posameznih govornikov, je bil tolik, da je bilo celo njih samih sram, radi česar so postavili grdogledga cerbera pred vhod, kateri je podil dostojne ljudi proč, boječ se, da bi jim ne snedli kandidata. In taki ljudje, ki se boje javnosti, ki se skrivajo po kotih kakor ščurki, taki ljudje hočejo rešiti vero? Ni čuda, da vera peša!

— **Klerikalna zadruga v Šentvidu nad Ljubljano** hoče od trgovskega ministrstva strojev, ki bi stali celih 18.000 kron. Ministrstvo se je obrnilo do deželne odbora, da naj bi dežela prevzela 9000 kron za klerikalne šentvidske mizarje, dočim bi ministrstvo plačalo 9000 kron. Vrli katoliški mizarji pa

so pogoreli, ker je deželni odbor omenjeni ogromni prispevek odklonil. Sedaj naj klerikalne »oblarje« tolaži Klanfarjev Tone ali pa škof ljubljanski, ki šentvidčane s svojimi zavodi tako pogumno iz blata vleče!

— **Podpora.** Pogorelec v Podlipi pri Ajdovcu dovolil je deželni odbor podpore 1000 K. Ravno tako se je idrijskemu županstvu dovolilo podpore 600 K, da jih razdeli med najrevnejše poškodovance vsled zadnjega naliva. — Odklonila pa se je zahteva, da naj dežela podpira restavracijo podružne cerkve sv. Marjete v Žlebeh, fara Preska.

— **Ponarejeno mleko.** Ravnatelj kmetijsko-kemičnega preskušališča, g. dr. Kramer, prijavlja danes v uradni »Laibacher Zeitung« veleznimivo poročilo o preiskavanju mleka. Iz tega pojasnila izhaja, da je polovica iz vsega mleka, kar ga velekatoliška okolica pošilja v mesto, ponarejena in torej zdravju škodljiva. O tem bomo še govorili.

— **Zaradi častikraje obsojena.** Črnomaljska kaplana Zupančič in Florijančič, dva ljubljenska dičnega Bonaventure, sta črnomaljskemu obč. odboru kradla čast. V prvi instanci sta bila oproščena, pri prizivni obravnavi v Novem mestu pa sta bila spoznana kot kriva prestopka častikraje po § 488 kaz. zak. in obsojena vsak na 30 K globe in na povrnitev stroškov. Stroški dveh advokatov bodo veliki. Dr. Šusteršičeva pisarna bo dobila kacic 600 K. To sicer niso mačkine solze, a naši duhovniki imajo denarjev, da ne vedo kam ž njim. Katoliškemu advokatu se le dobro godi. Vedno pade na mastno stran!

— **Zjasnilo se je.** Silno deževje, ki je provzročilo tako ogromno škodo v celi deželi, je danes ponehalo in je zopet posijalo solnce. Bo-li zdaj lepo? Tisti reže na duhu, ki popom vse verjamejo, govoré danes: Glejte, kako moč imajo duhovniki. Še ni bilo procesij, samo denar so začeli nabirati za maše, za lepo vreme in že se je zjasnilo. Tem ljudem se nič čudno ne zdi, da duhovnik ne služi zastonj maše, pa če hudič vse vzame. Kdaj se bo tem ljudem začelo svitati??

— **Ljudska sodba.** Z Vrhniko se nam piše: Ko sem šel to nedeljo od jutrajšnje božje službe domov, čul sem med potjo, da so neki stari možiček in neka stara ženica v spremstvu dveh družih kmetov, katere vse dobro poznam, pogovarjala sledeče: »No sedaj, kakor vidim, se je pa uresničilo prerokovanje, da se bode pričela naša vera najprve pri gaspudih mešati, pogledajte, že skoraj tri tedne neprenehoma dežuje, pognila nam bode vsa otava, ves krompir ter vsi drugi jesenski pridelki, pa nobeden teh gaspudov se ne spomni, da bi molil en sam očenaš za lepo vreme, glejte, za take poslanca, ki s tistim prokletim gnojnim kmeta goljufavajo, ter za take poslance, kateri svoje žene pretepavajo, imajo z deklami otroke, ter so tako neusmiljeni, da še njih slepi sin menda pri mizi opoldne jesti ne sme — pa pri vsakih volitvah sv. Rešnje telo razpostavijo in zanje molijo, in slednjič pa še ženica pristavi za božjo Kristovo voljo, kam bomo pa prišli, ljudje božji, če se ne bodo naši gaspudje predrugačili in če se jim bode še znanprej tako mešalo, glejte, na vseh vernih duš dan, ko bi bilo res potreba, da bi se razpostavilo sv. Rešnja telo in molilo za duše rajncih, se pa ne razpostavi in tudi nobenega očenaša nočejo na grobu moliti, če se jim ne plača, za dober izid volitev pa vedno zastoj molijo.« — Glej Bonaventura, kam bodeš pripeljal ljudstvo.

— **Podraški župnik Koller** razkoračil se je v »Slovenca« z dne 11. t. m., da smo ga nesramno obrekovali pisoč, da je v pijanosti sv. zakramente delil, ter trdi, da on vestneje svojo službo opravlja, kakor ga občina plačuje. Mi še enkrat ponavljamo, da je ta župnik nekega večera 2 otroka v pijanosti krstil in nekega bolnika s sv. popotnico previdel. Ako ima pogum, naj nas toži, za dokaze nismo v zadregi. Tudi ga javno vprašamo, koliko vinarjev mu občina na zasluženi plači dolžuje? Drugače bo pa menda v prihodnje. Včeraj je namreč ta zelenček, ki je

za reševanje vere tako vnet, v cerkvi oznanil, da poslej bode otroke samo še zjutraj takoj po maši krstil, in komur to ni prav, naj se na škofa pritoži. Mi razumemo, da je župnik Koller takoj po maši pred nevarnostjo, da bi zopet zakramente v pijanosti delil, najvarnejši, ali za nas, ki ga plačujemo, ni to merodajno, razun če more našim ženam »narediti«, da bodo samo zjutraj pred mašo otroke rodile, kajti toliko spoštovanja do vere še imamo, da ne bomo dopustili, da bi nam babica otroke krstila, ako bi tekot dne oslabei in umrli. Prijatelj Koller, tukaj smo v Podragi, in ne na Babinem polji.

— **Iz gorjanskega farovža** prišel je neki dopis v »Slovenca«, ki hoče s hudičem in s peklenkim ognjem na volišče prignane volilce svetu predstavljati za zavedne može. Da so čekali v dopisu skoz in skoz same neumnosti, more spoznati vsak razumen človek; v celi gorjanski občini utegne biti le eden, ki veruje, kar stoji v dopisu, in ta je gorjanski župnik Ažman, bivši deželni poslanec za radovljiški okraj, čegar duševne zmožnosti za poslaniški posel so popolnoma podnormalne. Pri razvrstitvi bivših deželnih klerikalnih poslancev po njih zmožnosti je bil predzadnji notranjski Zelen, potem so prišli, kakor so hudomušniki trdili, trije kupi slame, potem dolgo nič in šele na zadnje Ažman. — Da je napominani dopis neumen, sledi iz popolnoma resne trditve, da dela Gorenjcem to šele največjo čast, ker so tako neumni, da bi volili škofov cilinder, če bi se jim postavil za kandidata. Na neumen dopis ne gre resno odgovarjati, eno pa moramo svetu vendar razodeti, da bo videl, kako se klerikalci sami po zobeh bijejo. Če naslednje vrstice ne bodo vseč klerikalnemu poslancu Pogačniku, zahvaliti naj se gre svojim prijateljem, ki nas nepotrebno izzivljejo. Mi smo dosedaj Pogačniku prizanašali, ker se nam je smilil, kajti mi vemo, da je njemu »reševanje vere« le sredstvo izboljšati svoje obupno finančno stanje, drugače se mu pa žlindra študi, kar je pri častniku samo ob sebi umevno. Kaj pa »Slovenec« piše? »Ti ljudje (namreč liberalci) sami prav ne žive, sami dobro ne gospodarijo, in od nas le dobička iščejo — s takimi ne gremo«, pravi »Slovenec«. Le počasi, klerikalna sodrga, pometajte pred svojim pragom, potem, ko ste vse smeti pometli, pa šele pridite k nam snazit! Kdo pa je Vaš Pogačnik v primeri z našimi kandidati? Vi očitete enemu naših kandidatov, da ni dovršil juridičnih študij. Ali jih je mari Pogačnik, ki niti do enega izpita ni prišel? Kdo od naših kandidatov prav ne živi? V hiši obešenca naj se ne govori o vrvi, sicer pa nočemo spominjati Pogačnika na neprijetni otročji jok. Liberalci sami dobro ne gospodarijo! Seveda Pogačnik je pa vzor gospodarja! Pogačnik je prevzel od svojega očeta lepo nezadolženo posestvo, mesto da bi bil dobro gospodaril je je pa dal v najem, najemniki so v oči gledali ugodni priliki obogateli, on ima pa sedaj samo pri žlindrini banki 38.000 K dolga. Če postopanje, lov in kvarte narede človeka sposobnega za poslanca, no, potem imajo Gorenjci najboljšega poslanca v celi Avstriji. Liberalci iščejo pri vas dobička od tega? Narobe, deželnozborsko zasedanje prineslo bi mu vsled zanemarjenja svojih podjetij še škodo, a Pogačnik postal je samo zaradi dijet klerikalec in poslanec, on za poslaništvo nima ne sposobnosti ne poklica, on išče od izvolitve edino le dobiček, vse drugo mu je deveta briga. Gorenjski liberalci je ob državnozbornski volitvi delal samo zato za Pogačnikovo izvolitev, ker je mislil, da bo Pogačnik kaj na dijetah prihranil in mu saj obresti od posojila plačeval, a varal se je, »dobri gospodar« Pogačnik tega ni storil, in zato je bilo pri zadnji volitvi menda te ljubezni konec. — Le izzivajte nas — nadaljevanje sledi!

— **Slovensko gledališče.** Danes so dobili dosednji najemniki lož povabila, da za prihodnjo sezono zopet prevzamejo lože. Za slučaj, da katera loža preostane, naj se dotičniki zanjo oglase v trafikah gospe Šešarkove v Šelenburgovih ulicah.

— **Lanski abonement sedežev v slovenskem gledališču.** Ker se za lansko leto abonirane sedeže

oglašajo novi abonenti, prosimo prav lepo, naj se tisti abonenti, ki reflektujejo na že lani abonirane sedeže, še jutri, to je 18. t. m. oglase pri gospe Šešarkovi; v četrtek 19. t. m. se bodo pa sedeži, za katere se lanski abonenti niso oglašili, oddali novim abonentom.

— **Društvo zdravnikov na Kranjskem.** Dne 21. septembra ob pol 6. uri popoldne vrši se v društvenih prostorih (deželna bolnica) redna mesečna seja. Dnevni red: 1. Poročila predsedništva. 2. Razgovor o izletu v Zagreb; 3. Demonstracije. 4. slučajnosti.

— **Zveze slovenskih kole-sarjev** občni zbor bo v soboto, dne 21. septembra t. l. ob 8. uri zvečer v »Narodnem domu« v Ljubljani. Dnevni red: 1.) Nagovar predsednika. 2.) Poročilo tajnika. 3.) Poročilo blagajnika. 4.) Volitev: a) predsednika, b) 8 odbornikov in c) 2 računskih preglednikov. 5.) Slučajnosti. V slučaju nesklepčnosti vrši se drugi občni zbor 1 uro poznej.

— **Žensko telovadno društvo** naznanja, da sprejema in upisuje telovadke vsako sredo in soboto od 5. do pol 7. ure v Sokolovi telovadnici.

— **Zadruga krojačev, klobu-bučarjev itd.** priredi v sredo, 18. t. m., ob polu 8. zvečer v gostilni pri »Krone« (Gradišče 7) svoj zadržni sestanek. Ker se bode razpravljalo o jako važnih zadevah, prosi načelnštvo, da se člani zadruge tega sestanka prav v obilnem številu udeležiti blagovolijo.

— **Prigledni shod vojaških dopustnikov, rezervistov in nadomestnih rezervistov.** Letos vršil se bo prigledni shod za ljubljansko mesto, in sicer: za vojake a) ces. in kr. pešpolka št. 17. dne 10. oktobra, b) vseh drugih pešpolkov dne 11. oktobra, c) c. in kr. lovskih bataljonov dne 12. oktobra, d) vseh drugih vojaških krdel dne 14. okt. ob 9. uri popoldne v šentpeterski vojašnici. Čez določeno uro se na noben način ne bode čakalo in bo tistim, ki to uro zamude, priti k naknadnemu kontrolnemu shodu dne 11. novembra t. l. ravnotja in ob istem času. Zatorej se pozivljejo vsi v Ljubljani stanujoči stalno dopuščeni vojaki, kakor tudi vsi rezervisti in nadomestni rezervisti c. in kr. vojske ali vojnega mornarstva, izimši tiste, ki so v smislu § 37, točka 1. in 2. vojnih predpisov III. del izvzeti, ali pa oproščeni, da pridejo o pravem času v domači obleki, brez orožja in palic, preskrbljeni z dopustnim izkazilom (vojaškim pôsom) k priglednemu shodu. Kdor bo brez gotovega vzroka izostal pri prvem in še pri drugem kontrolnem shodu, tistega bo zadela kazen, kakršna je propisana.

— **Barje pod vodo.** Gospod urednik! Vaša notica v sobotnem »Narodu« ni odgovarjala popolnoma resnici. Sedaj ni Barjan več dobre volje — kako pa naj tudi je? Ob takem vremenu, kot ga imamo že tri tedne, je ni stvari — niti volitve, niti žganje — ki bi nas mogla spraviti v dobro voljo! Pomislite samo: otava, krompir, fižol, ajda — vse gnije, vse tone! Tu se trga žalosti srce Barjanu in — vsakemu sočutnemu človeku! Najbolj so prizadeti Hauptmančanje, kateri imajo že 3 tedne vse pridelke pod vodo in so morali že večinoma prašiče — male, nedorasle prodati. Kje naj dobe potem za davek, obleko itd.? Grozno! Č.

— **Letošnja trgatev** obeča biti jako žalostna. Vsled skrajno neugodnega vremena je pričelo grozdje povsod, posebno pa po Belokrajini, močno gniti. Že sedaj se lahko računa, da bode gotovo polovica segnila. Ponekod trgajo v dežju, da vsaj nekaj nabere. To je tembolj žalostno, ker je obetala biti prav dobra vinska trgatev. Pa ne samo grozdje, marveč tudi krompir, žito, koruza, otava, vse je pričelo gniti, in ker je bilo ravno letos prav male krme in skoro nič sadja, je pričakovati občutljivih nasledic. Ljudstvo je kar obupano. Nekdaj so se vršile procesije za prenehanje slabega vremena, sedaj pa je vse tiho. (Najbrže bodo napovedali procesije, ko prične barometer vstajati. Op. stavca.)

— **Kamniško učiteljsko društvo** zboruje 3. oktobra t. l. ob 11. uri popoldne v Ihanu po sledečem dnevnem redu: 1. Hospitacija pri g. nadučitelju V.

n sploh ves inventar.
S spoštovanjem
France Sark,
(2023—1) krojaški mojster.

Absolvirani šestošolec

se sprejme pod ugodnimi pogoji za le-
karskega vezbenika.

Ponudbe se prosi na **lekarno**
Marije Pospišilove v Konjicah na
Spodnjem Štajerskem. (2012-1)

Priznana naravna

istrska vina

pošiljata po nizki ceni (2010-2)

Rebec & Zalaznik, Pulj.

C. kr. koncesijonirani zasebni učni zavod
za

risanje krojev in
izdelovanje oblek

Eme Schlehan

v Ljubljani, Židovska ulica št. 1.

Vpisuje se od 16. septembra vsaki
dan od 9. do 12. ure zjutraj in od 2. do
5. ure popoldne. (1999-2)

Mejnarodna panorama.

V poslopju meščanske bolnice.

Vstop s sadjarskega trga.

Ta teden od 15. do 21. t. m.:
Potovanje (2019)

po slikovitem jezeru Garda.

Nihče naj ne zamudi prilike, ogledati si
to prelepo prirodno krasoto.

Šivalnih strojev

tovarniška zaloga

IVAN JAK

v Ljubljani, Dunajska cesta št. 17.

Zastopstvo

najbolje

renomiranih

Dürkopp-koles

(951-20) in

Waffenräder.

Dijak

srednješolec iz boljša hiše, sprejme se na hrano
in stanovanje, pod strogim nadzorstvom, za
mesečnih 14 gl. — Posebna soba. (2021-1)

Poprašati je v Ključarskih ulicah št. 3., II.

Specijalna trgovina za kavo

Edmund Kavčič

v Ljubljani, Prešernove ulice, nasproti pošte

priporoča

kave Santos dobrega ukusa po gl. 1— kilo

„Nellgherry“ aromatično-
krepkega okusa „140“

„Piraldy“ najfinejšega okusa „160“

Poštno poslatve po 5 kil franko.

Vsakovratno špecerijško blago v najboljši
kakovosti. (12-174)

Glavna zaloga J. Klauer-jevega „Triglava“.

(1997-3)

Šolske

potrebščine

papir, zvezki, črnila,
peresa, knjige itd. itd.

z dobro postrežbo dobé se pri

Ivanu Bonač-u

Šelenburgove ulice

nasproti c. k. glavne pošte.

KADILCI!
ZAHTEVAJTE POVSOD
CIGARETNE PAPIRČKE
V KORIST DRUŽBI SV. CIRILA IN METODA
KATERI SO NAJBOLJŠI OD VSEH DRUGIH
GLAVNA ZALOGA:
JOS. ŠTOKA-TRST

Glavno zastopstvo za Ljubljano in okolico
ima tvrdka (1929-3)
Iv. Bonač v Ljubljani.

Vino

iz najboljših
vinogradov
trškega pri
Novem mestu

priporoča

(1571-17)

Josip Medved

v Novem mestu, na Dolenjskem.

Žagarski mojster

se išče za žago na turbine, obstoječo
z dvema gatrma. Žagarska obrt je za
kupčijo.

Natančneje pove gospod **Matija**
Mazelle, trgovec z lesom v Gradacu,
Dolenjsko. (2014-2)

Ces. kr. avstrijske državno železnice.

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. junija 1901. leta.

Odhod iz Ljubljane j. k. kol. Proga čez
Trbiž. Ob 12. uri 24 m po noči osonni vlak v Trbiž,
Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo,
Ljubno; čez Selzthal v Ansee, Solnograd, čez Klein-
Reifling v Steyr, v Linc, na Dunaj čez Amstetten. —
Ob 7. uri 5 m s jutraj osonni vlak v Trbiž, Pon-
tabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno,
Dunaj; čez Selzthal v Solnograd, Inomost, čez
Klein-Reifling v Linc, Budejovice, Pizen, Mari-
jine vari, Heb, Francove vari, Karlove vari, Prago,
Lipako; čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 51 m
dopoludne osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak,
Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 4. uri 6 m
popoldne osonni vlak v Trbiž, Beljak, od 15.
junija do 15. septembra v Pontabel, Celovec, Fran-
zensfeste, Monakovo, Ljubno; čez Selzthal v Solno-
grad, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregene-
Curh, Genevo, Pariz; čez Klein-Reifling v Steyr,
Linc, Budejovice, Pizen, Marijine vari, Heb, Francove
vari, Karlove vari, Prago, Lipako, na Dunaj čez Am-
stetten. Ob nedeljah in praznikih ob 5. uri 41 m
popoldne v Podnart-Kropo. Ob 10. uri po noči osonni
vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Mona-
kovo. — **Proga v Novomestu in v Kočevju.**
Osonni vlaki: Ob 7. uri 17 m s jutraj v Novomesto-
Straža, Toplice, Kočevje, ob 1. uri 5 m popoldne
istotako, ob 6. uri 55 m zvečer v Novomesto, Ko-
čevje. — **Prihod v Ljubljano j. k. kol. Proga**
iz Trbiža. Ob 3. uri 25 m s jutraj osonni vlak z
Dunaja čez Amstetten, iz Monakova, Inomosta, Fran-
zensfeste, Solnograda, Linca, Steyra, Ansee, Ljubna,
Celovca, Beljaka. Ob 7. uri 12 m s jutraj osonni vlak
iz Trbiža. — Ob 11. uri 16 m dopoludne osonni vlak
z Dunaja čez Amstetten, iz Lipske, Karlovih varov,
Heba, Marijinih varov, Plznja, Budejovic, Solnograda,
Linca, Steyra, Pariza, Geneve, Curha, Bregene, Ino-
mosta, Zella ob jezeru, Lend-Gasteina, Ljubna, Ce-
lovca, Št. Mohorja, Pontabla. — Ob 4. uri 38 m po-
poludne osonni vlak z Dunaja, iz Ljubna, Selzthala,
Beljaka, Celovca, Monakova, Inomosta, Franzensfeste,
Pontabla. Ob nedeljah in praznikih ob 8. uri 38 m
zvečer iz Podnart-Kropo. — Ob 8. uri 51 m
zvečer osonni vlak z Dunaja, iz Lipskega, Prage,
Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih
varov, Plznja, Budejovic, Linca, Ljubna, Beljaka,
Celovca, Pontabla. **Proga iz Novega mesta in**
Kočevja. Osonni vlaki: Ob 8. uri in 44 m s jutraj,
iz Novega mesta in Kočevja, ob 2. uri 32 m po-
poludne iz Straže Toplice, Novega mesta, Kočevja in ob
8. uri 48 m zvečer, istotako. — **Odhod iz Ljub-**
ljane drž. kol. v Kamnik. Mešani vlaki: Ob 7.
uri 28 m s jutraj, ob 2. uri 5 m popoldne, ob 6.
uri 50 m in ob 10. uri 25 m zvečer, poslednji vlak
le ob nedeljah in praznikih. — **Prihod v Lju-**
bljano drž. kol. iz Kamnika. Mešani vlaki: Ob
6. uri 49 m s jutraj, ob 11. uri 6 m popoldne, ob
6. uri 10 m in ob 9. uri 55 m zvečer, poslednji vlak
le ob nedeljah in praznikih. (1393)

Izgubil

se je vizitje rujav, z napisom znotraj,
ter z vsebino 1. stotaka in 6 desetakov v
nedeljo ponoči na potu iz kavarne Val-
vasor po Wolfvovih ulicah, Kongresnem
trgu, po Gospodskih ulicah do št. 15.

Pošteni najditelj naj ga odda proti
dobri najdenini v Gospodskih uli-
cah št. 15. I. (2018)

Stanovanje

se odda takoj. Ima 2 sobi, kuhinjo,
klet in drvarnico.

Vpraša naj se na Glincah št. 61
pri **Mariji Oblak.** (2007-2)

Pisarja

veščega in treznega, ki je že služboval v
notarski pisarni, (1989-3)

sprejme takoj notar na deželi.

Ponudbe na upravnistvo »Slov. Nar.«.

Brivski pomočnik

zmožen obeh deželnih jezikov, sprejme
se takoj pri

Josipu Wernig-u na Jesenicah,
Gorenjsko. (2008-2)

Vsak petek in postni dan
velika izbira

morskih rib

pri (1825-5)

J. C. Praunseiss-u

špecerijška in delikatesna trgovina
in pivnica za vino in pivo.

Dobre cenene ure

s 3letnim pismenim jamstvom

razpošilja zasebnikom

HANNS KONRAD

tovarna za ure in eksportna hiša zlatnin

Most (Brux) Češko.

Dobra nikelnasta remontoarka . . . gl. 3.75
Prava srebrna remontoarka . . . 5.80
Prava srebrna verižica . . . 1.20
Nikelnasti budilec . . . 1.95

Moja tvrdka je odlikovana s c. kr. orlom, ima
zlate in srebrne medalje razstav ter tisoč in
tisoč priznanih pism. (2611-79)

Illustrirani katalog zastoj in poštne prosto.

Glasbene Matice

začetek šolskega leta 1901/1902.

Vpisovanje učencev v glasbeno in pevsko šolo se vrši v
ponedeljek, torek in sredo, dne 16., 17. in 18. septembra,
vselej dopoludne od 10.—12. ure in popoldne od 4.—6. ure v
dvorani »Glasbene Matice«, v II. nadstropji društvene hiše v Vegovih ulicah.

Vpisovanje v šolski pevski zbor (sopran in alt) in v dijaški
šolski zbor (moški zbor) se vrši v sredo, dne 18. t. m. od 4.—6.
ure istotam. V četrtek, dne 19. septembra popoldne ob 4. uri je
razdelitev ur.

Redni pouk v vseh predmetih prične se v petek, dne
20. septembra.

V šolskem letu 1901/1902 poučevali se bodo sledeči predmeti: 1. **solopetje**
v petih razredih po dvakrat na teden; 2. **zborovo petje** v dveh oddelkih in
sicer **šolski pevski zbor** (sopran in alt) po dvakrat na teden in **dijaški šolski**
zbor (moški zbor) po dvakrat na teden; 3. **klavir** v osmih razredih po dvakrat na
teden; 4. **vijolina** v šestih razredih po dvakrat na teden; 5. **vijolončelo** (če se
oglasijo najmanj štirje učenci); 6. splošna **glasbena teorija** v dveh oddelkih po
dvakrat na teden; 7. **harmonija** v dveh oddelkih po dvakrat na teden; 8. **kon-**
trapunkt v enem oddelku po dvakrat na teden; 9. **glasbena zgodovina**
(če se oglašajo najmanj štirje učenci) po enkrat na teden; 10. **govor in dekla-**
macija za učence solopetja po enkrat na teden.

Poučevali bodo: 1. šolski vodja, gospod **Fran Gerbič** klavir in solopetje;
2. koncertni vodja in profesor, gospod **Matej Hubad** solopetje, zborovo petje
(šolski pevski zbor in dijaški šolski zbor), splošno glasbeno teorijo, harmonijo, kon-
trapunkt, glasbeno zgodovino, govor in deklamacijo za učence solopetja; 3. glasbeni
učitelj, gospod **Josip Vedral** vijolino in klavir ter ensemble-vaje goslarjev;
4. glasbeni učitelj, gospod **Josip Procházka** klavir; in 5. učiteljica, gospodična
Klotilda Praprotnik, klavir.

Pouk v glasbeni teoriji in zborovnem petju je za vse učence obvezen. Tudi obvezen pa je pouk
v harmoniji za one učence, kateri obiskujejo glasben predmet n. pr. klavir, vijolino, itd. v višjih raz-
redih (od 5. razreda naprej), ako niso harmonije prej obiskovali in absolvirali; v tem slučaju plačajo
za obiskovanje kurza harmonije znižano šolnino po 1 K na mesec.

Vpisnina za vsakega učenca znaša 2 K; društvenina starišev 4 K na leto; šolnina za klavir,
vijolino, čelo, harmonijo in kontrapunkt po 4 K na mesec; šolnina za solopetje 6 K na mesec; šol-
nina za glasbeno teorijo po 1 K na polletje; šolnina za zborovo petje po 1 K na polletje. Učenci,
kateri obiskujejo pouk v katerem instrumentu in se pred 5. razredom oglašajo za harmonijo, plačajo
za harmonijo znižano šolnino po 2 K na mesec. Šolnino je plačevati en mesec naprej; šolnino za
teorijo in zborovo petje pa 1. novembra in 1. aprila. (1988-3)

Naknadno vpisovanje v glasbeno šolo se vrši do 15. oktobra
ob uradnih urah šolskega vodje, le-te so po zimi vsak dan od 1/4
do 1/6, po leti pa od 1/6 do 1/7 ure popoldne v vodstveni sobi v I. nadstropji.

V Ljubljani, dne 9. septembra 1901.

Odbor „Glasbene Matice“.

Velika zaloga pohištva

temnega in poliranega v različnih slogih, dobro
sušenega lesa po prav nizkih cenah

priporoča

(1922-4)

Fran Burger

tovarna pohištva

v Spodnji Šiški.

Knjigarna

Kleinmayr & Bamberg

v Ljubljani, Kongresni trg št. 2

priporoča svojo

popolno zalogo

vseh v tukajšnjih in v vnanjih učnih zavodih uvedenih

šolskih knjig

v najnovejših izdajah, broširanih in v močnem vezu po
najnižjih cenah. (1992-4)

Katalogi o uvedenih učnih knjigah dobé se zastoj.

**Priporočam svojo veliko zalogo
jesenskega in
zimskega blaga
vsake vrste.**

Vzorci na zahtevanje pošt-
(2015-1) nine proti.

Anton Schuster
»pri Tomhu«

Ljubljana
Špitalske ulice 7.
Saločnik za volužbenca c. h. piv.
južna železnica.

Cene brez konkurence.
**Velika zaloga
jopic, ovratnikov
in plaščen
sa gospe in deklice.**
Okusno narejene bluze.

Št. 32392.

Razglas.

(2025-1)

Z ozirom na tuuradni razglas z dne 12. aprila letos, št. 11226 podpisani mestni magistrat naznanja, da je porota za presojo konkurenčnih načrtov za poslopje c. kr. obrtne šole v Ljubljani v svoji seji dne 4. septembra 1901, priznala 1. darilo v znesku 800 K projektu, označenemu z geslom »Ljubljana-Praga« Karola Holinskega, stavitelja v Ljubljani, in Emanuela Lehkega, arhitekta v Pragi; 2. darilo 400 K pa projektu, označenemu z geslom »Obrtnikom v obrazbo in pomoč« Frana Koudele, stavitelja v Ljubljani.

V smislu določb predpisov za dobavo konkurenčnih načrtov avstrijskega društva inženirjev in arhitektov bodo vsi mestnemu magistratu izročeni konkurenčni načrti od 18. do 26. septembra v mali dvorani »Mestnega doma« javno na vpogled razgrnjeni.

Mestni magistrat v Ljubljani
dne 16. septembra 1901.

Št. 31121.

Razglas.

(1982-3)

Dodatno k tuuradnem razglasu z dne 10. avgusta 1901, št. 26. 361, se v smislu § 4. zakona z dne 5. novembra 1898, (št. 40. dež. zak.) javno na znanje daje, da se bode vršila

volitev 2 deželnih poslancev dež. stoln. mesta Ljubljane
dne 19. t. m. od 8. zjutraj do 12. opoldne

v dveh oddelkih in bodo volili:

- a) volilci z začetnimi črkami **A** do **L**, v desni polovici velike dvorane »Mestnega doma«;
b) volilci z začetnimi črkami **M** do **Z**, v levi polovici velike dvorane »Mestnega doma«.

Izkaznice vročila se bodo volilcem pravočasno v stanovanje; ko bi pa kedo izmed volilcev iz kakršnegakoli vzroka izkaznice najkasneje 3 dni pred volilnim dnevom ne prejel, naj pride osebno po-njo k mestnemu magistratu.

Mestni magistrat v Ljubljani
dne 7. septembra 1901.

Ustanovljena 1844.

Ustanovljena 1844.

**Veliko zalogo
vseh šolskih knjig,**
kakor tudi vseh v to stroko spadajočih šolskih
in pisalnih potrebščin

priporoča najbolje trdka

(2000-3)

J. Giontini, Mestni trg št. 17.

Za jesensko dobo

priporočam gospodarjem in kmetovalcem kakor tudi raznim podjetnikom svojo veliko zalogo potrebščin za stavbe: portland in roman cement, železo za vezl, storje, traverze, železniške šine, okove za vrata in okna, trombe, cevi za vodo-vode, štedilnike (Sparherde).

Potem poljedelske stroje: slamorezalnice, gepeljne, mlatilnice, fino izdelane močne pluge, stroje za posnemanje smetane, stiskalnice za sadje, najnovejše trombe za gnojnice, in drugo potrebno orodje za poljedelstvo.

Razno orodje za kovače, ključavničarje in mizarje.
Nagrobne križe, vilite kotle, jeklo za svedre, tehnične in uteže, kakor velike izber v kuhinjski opravi itd. po jako nizkih cenah.

Fran Stupica,

trgovina z železnino in špecerijskim blagom.
Ljubljana,

Marija Terezije cesta št. 1, poleg gostilne Figovec.

Od srede 17. septembra prodajalo se bo sledeče blago:

Rižast barhant	meter prej	18 krajcarjev	zdaj 10 krajcarjev
Modni	»	28 »	» 18 »
Flanelen barhant v ostankih	»	45 »	» 25 »
Roba za damska oblačila	»	32 »	» 19 »
Damski loden	»	55 »	» 33 »
Damska volnina 120 cm široka	»	110 »	» 48 »
Cotton	»	25 »	» 17 »
Voile la la	»	38 »	» 24 »
Bombažasto platno	»	25 »	» 16 »
Polplatno	»	38 »	» 24 »
» brez leska	»	38 »	» 25 »
Blago za otirače, ubeljeno	»	28 »	» 20 »
Zefir	»	26 »	» 18 »
Oxford la la brez leska	»	38 »	» 25 »
Svila za bluze	»	160 »	» 95 »
Damski dežniki	komad	350 »	» 190 »

Čipkaste zavese, najkrasnejših in najnovejših vzorcev, orientalske zavese, namizna oprava, svilnati in volneni šali 40 odst. pod normalno ceno.

Angleške volnene preproge 3 metre dolge 2 metra široke prej 35 gld. zdaj le 23 gld. Manjše primerno ceneje, ravno tako predloge k posteljam.

Flanelove bluze prej gld. 1.50 zdaj samo 85 kr. Vijagasti prami od 4 krajcarjev višje.

Za opremo za neveste, za gostilničarje in za domačo porabo izvanredna prilika k nakupu in to po najnižji ceni.

Čisti platneni namizni prti

» » prtiči

» » otirači

Za zelo znižane cene!!!

Čiste platnene plahte

Čisti platneni prtiči za steklenice

» » prtiči za kuhinjo

» » žepni robci

Čista platnena oprava za kavo

Čisto platno za perilo

Za zelo znižane cene!!!

Za damske šivilje:

Vrvice za krila la kvalitete v vseh barvah	prej 6 kr.	zdaj le 3 kr.
Sivkasto volneno platno	» 16 »	» 12 »
la la podšivni Croise	» 32 »	» 24 »
la listrov obšiv v vseh barvah	» 32 »	» 26 »

Za gospode:

Dežniki polsvilnati	komad prej gld.	3.50	zdaj le gld.	1.90
Zavratniki in petlje	» » »	—28	» » »	—19
» » »	» » »	—50	» » »	—29
Ovratniki	» » »	—18	» » »	—08
Manšete	za par » » »	—25	» » »	—18
Naprtniki (Plastrons)	komad » » »	—25	» » »	—15
Srajce za gospode la la	» » »	1.50	» » »	—98
Nogavice za gospode la la	par » » »	—50	» » »	—20
Česana volna za gospode	meter » » »	2.50	» » »	1.50
Loden za haveloke	» » »	1.80	» » »	1.—
Gradl za hlače	» » »	—50	» » »	—35

Ako bi komu kupljeno blago ne ugajalo, se denar takoj vrne.

Ozrite se v razstavna okna in požurite se nakupiti si, česar potrebujete.

S spoštovanjem

Konrad Schumi

Ljubljana

Prešernove ulice šte. 1.

Vzorci se pošiljajo le na deželo s prvo pošto.

(2026-1)